

Opmerking: tijdens de choepa spelen vaders en moeders een grote rol. Daar waar in dit document “de vader” of “de moeder” worden genoemd bedoelen wij joodse vader of de joodse moeder. In het geval dat ouders zijn overleden dan wel niet joods zijn, worden van tevoren, in overleg met het rabbinaat, vervangers aangewezen.

1. Saba morgen voor de choepa חופה

Op saba morgen voor de choepa wordt de bruidegom opgeroepen met “hehatan habagoer” החתן הבחור.

2. Vorbereiding van de choepa חופה

In snoge moet het volgende gebeuren:

- ✓ De twee middelste rijen banken van het middenschip worden verwijderd;
- ✓ De trouwhemel wordt voor de kroonluchter met het neer tamied נר תמיד, tussen de banken geplaatst;
- ✓ De kaarsen van de onderste twee rijen van de middelste drie kroonluchters moeten branden, met uitzondering van kroonluchters met het neer tamied נר תמיד;
- ✓ Speekgestoelte op teba תיבה moet worden gemonteerd met kleedje.

In snoge moet het volgende klaar staan:

- ✓ Vier stoelen onder de trouwhemel;
- ✓ Kleed voor op de vloer van de trouwhemel;
- ✓ Twee zilveren collecte schalen (tassa's).
- ✓ Tafeltje waarop de volgende spullen staan:
 - Zilveren huwelijksbeker, zilveren wijnkan (met pelikaan) en zilveren blaadje;
 - Glas (bij voorkeur uit het huis van de bruid כלה);
 - Gesloten fles kiddoesj wijn;
 - Twee kipoer boeken voor de ngamida עמידה voor het bruidspaar;
 - Choepa boekjes op alle banken voor de genodigde;
 - (en eventueel tefilot תפילות) מנהגת דותר.

Op kantoor moet tijdens de choepa in snoge het volgende worden klaargezet:

- ✓ Twee parnasiemstoelen;
- ✓ Ketoeba כתובה;
- ✓ Een maaltijd, indien er wordt gevast

Wat moeten de families regelen:

- ✓ Een aantal ceremoniemeesters die de familieleden vertellen waar zij moeten gaan zitten.

3. Zaken voordat de eigenlijke choepa חופה begint

De Samaas, hazan, rabbijn en getuigen zijn een uur voordat de choepa in snoge begint aanwezig.

Als de familieleden van het bruidspaar arriveren, worden zij in de ma'amad ontvangen. Als het bruidspaar in de ma'amad is, wordt de bruid door de bruidegom gesluierd. Daarna brengt de samaas eerst de bruidegom חתן naar de rabbijn en de getuigen עדים (waarvan meestal één

de dienstdoende rabbijn), waar, na een algemeen praatje, de ketoeba כתובה wordt voorgelezen. Voor het tekenen volgt het ritueel met de zakdoek קנין סודר. Dit ritueel begint als de rabbijn de zakdoek aan de bruidegom geeft die de zakdoek 30 cm optilt en daarna deze terug geeft aan de rabbijn of deze op tafel legt. Daarna wordt de ketoeba כתובה getekend door de bruidegom חתן en de twee ediem עדים. Eventuele fotograferen moeten het kantoor verlaten voordat de ketoeba כתובה wordt voorgelezen. Er gaat een kopie naar het archief. Vervolgens wordt de ring door de bruidegom חתן getoond aan de getuigen עדים, waarna de bruidegom חתן hem bij zich houdt tot het moment in snoge, waar de ring aan de vinger van de bruid wordt geschoven. De ring kan ook worden bewaard door iemand die de bruidegom חתן aanwijst voor deze taak. De samaas blijft, gedurende deze ceremonie op kantoor, buiten het kantoor wachten.

Als de bruidegom חתן klaar is verlaat hij het kantoor en brengt de samaas de bruidegom חתן terug naar de ma'amad. Vervolgens brengt de samaas de bruid כלה naar de rabbijn en getuigen עדים die in het kantoor zitten. De rabbijn leest, na een algemeen praatje, de ketoeba כתובה voor. Voordat de rabbijn de ketoeba כתובה voorleest moeten eventuele fotografen de ruimte hebben verlaten. Na het voorlezen van de ketoeba כתובה volgt het ritueel met de zakdoek קנין סודר zoals hierboven beschreven

Het spreekt voor zich dat ook nu de samaas buiten het kantoor wacht gedurende de tijd dat de bruid כלה op het kantoor is. Als de bruid כלה klaar is brengt de samaas haar terug naar de ma'amad, waar de stoet door de samaas wordt gevormd.

4. De choepa חופה zelf

In de snoge zitten de genodigden te wachten voordat het bruidspaar binnenkomt. De dames zitten aan de linker kant gezien vanaf de teba en de heren zitten rechts gezien vanaf de teba. Tijdens de choepa heeft niemand een talit aan.

De choepa חופה begint als de stoet de snoge binnengaat, terwijl de hazan met de genodigden in de snoge baroech haba ברוך הבא zingt. De samaas geeft het teken van beginnen aan de hazan aan, als de bruid כלה in de deuropening van de snoge staat. De stoet komt binnen door volledig geopende deuren en loopt via de herenkant (rechterkant) langs de teba תיבה en de chacham bank naar het middenpad richting de trouwhemel. De stoet bestaat uit:

- Samaas;
- Rabbijn;
- Bruid כלה met haar vader;
- Bruidegom חתן met zijn moeder;
- De overige vader en moeder; gevolgd door eventuele niet joodse ouders;
- getuigen עדים;
- Parnasiem;
- Dotar.

Tijdens baroech haba ברוך הבא staan de gasten.

Nadat het bruidspaar en de stoet in de snoge is gearriveerd, begint de eigenlijke choepa חופה. De bruid כלה neemt direct plaats onder de trouwhemel. De opstelling onder de trouwhemel is van links naar rechts:

- De moeder van de bruidegom חתן;
- De bruid כלה;
- De bruidegom חתן die later pas onder de trouwhemel komt;

- De moeder van de bruid כלה

De bruidegom חתן neemt na binnenkomst eerst op de bank aan de herenkant plaats, tussen beide vaders, vlakbij de trouwhemel. De rest van de familieleden zit op de lange banken in het middenschip. Ook hier geldt dat de heren aan de herenzijden plaats nemen en de dames aan de dameszijden. De rabbijn zit op de rabbijnenbank en parnasiem zitten op de korte bank van het middenschip samen met Dotar. Hun echtgenotes nemen plaats op de korte bank aan de overkant aan de dameszijden.

Nadat de bruidegom חתן “bechabot בכבוד” aan de hazan zegt, begint de hazan met mincha מנחה, indien er mincha wordt gelezen (denk aan de zomer/wintertijd). Mincha מנחה is hetzelfde als door de week, maar zonder smeekgebeden. Het is gebruikelijk om de mincha מנחה te zingen op de melodie van saba middag. Het bruidspaar zegt van de de ngamida עמידה van ngereb kipoer ערב כיפור (ingaande kipoer) de wiedoet וידוי. Deze staat in מנחת דוטר op pagina 61. Na mincha מנחה, of direct na binnenkomst, zegt de hazan “bechabot בכבוד” tegen de rabbijn, als teken dat hij met zijn toespraak דרשה kan beginnen.

Na de toespraak דרשה van de rabbijn volgt het eerste gedeelte van de huwelijksvoltrekking die eroesien ארוסין heet.

Aan het begin van het eerste gedeelte van de huwelijksvoltrekking gaan de rabbijn en de (getuigen) עדים naar de trouwhemel. De samaas schenkt de zilveren kan vol met wijn en schenkt vervolgens de zilveren beker vol vanuit de zilveren kan. Hierna geeft de samaas de beker met wijn aan de rabbijn, waarna de rabbijn met de berachot ברכות begint. Nadat de rabbijn de berachot ברכות heeft uitgesproken (gezongen) geeft de hij de beker met wijn aan de samaas terug, die hem aan de vader van de bruidegom חתן geeft. De vader geeft de bruidegom חתן (zijn zoon) “als eerste” de wijn terwijl ze beiden naast de trouwhemel staan. Vervolgens geeft de vader de beker met wijn aan de moeder van de bruid כלה. Zij geeft haar dochter de wijn te drinken en geeft de beker vervolgens terug aan de samaas die hem neerzet.

De bruidegom חתן zegt nu de “hare’ at” הרי את en vervolgens wordt de ring door de bruidegom חתן aan de wijsvinger van de rechterhand van de bruid כלה geschoven. De bruid כלה doet de ring zelf aan de ringvinger. Er mogen geen andere sieraden aan de rechterhand zitten. Hierna neemt de bruidegom חתן plaats onder de trouwhemel waarmee het eerste gedeelte van de huwelijksvoltrekking is beëindigd.

Nu gaat de hazan naar de trouwhemel.

Tussen het eerste en het tweede gedeelte volgt een korte pauze die eventueel opgevuld kan worden met het voorlezen van de ketoeba כתובה **maar dit is niet gebruikelijk**.

Het tweede gedeelte van de huwelijksvoltrekking (dat niesoe’in נישואין heet) begint als de samaas het glas vanuit de zilveren kan vol met wijn schenkt en deze aan de hazan geeft. De sjebang berachot שבע ברכות worden door de hazan gezongen. Na de sjebang berachot שבע ברכות geeft de hazan het glas terug aan de samaas, welke hem aan de vader van de bruid כלה geeft. De vader van de bruid geeft de bruidegom חתן wijn te drinken. De vader geeft het glas aan de moeder van de bruidegom חתן. Zij geeft de bruid כלה wijn te drinken. Vervolgens geeft de moeder van de bruidegom חתן het glas terug aan de samaas die hem weer terug geeft aan de bruidegom חתן. Hij drinkt het glas leeg en gooit het over zijn schouder over het hek naar de hechal op de grond stuk. Dit stukgooien noemt men zeger lechoerban זכר לחורבן en wordt gedaan omdat er geen simcha שמחה volmaakt is zolang de tempel niet herbouwd is.

Nadat het glas is gebroken mag de sluier van de bruid כלה af en volgt een mie sjeberach מי שברך (החתן הגביר) voor de bruidegom חתן (hehatan hagebier) en daarna

voor de bruid כלה (hageberet...esjet hehatan hagebier (הגברת ... אשת החתן הגביר), waarna voor eventuele familie en alle aanwezigen. Nu zingt de hazan שיר המעלות op de choepa wijs en daarna wordt אדון עולם gezongen op de "trappen melodie". Bij de laatste twee regels, vormt de samaas de stoet en verlaat de stoet de snoge via het middenpad en langs de teba תיבה aan de dameszijden.

De volgorde van de stoet is nu:

- Samaas;
- Rabbijn;
- Bruidspaar;
- Ouders;
- Getuigen עדים;
- Dotar;
- Parnasiem.

Als de stoet door de volledig geopende deuren is gelopen volgen de genodigden. Aan beide kanten van de uitgang staat een kind met een tassa waar de genodigden de geoffreerde tsedaka צדקה kunnen geven. De genodigden wachten op de binnenplaats totdat het bruidspaar naar buiten komt om te worden gefeliciteerd. Als de stoet in de ma'amad is aangekomen gaat het bruidspaar naar de ma'amad voor de jichoed יחוד. Voor de deur van de ma'amad wachten de getuigen עדים circa 15 (??) minuten. Tijdens de de jichoed יחוד kan, indien er is gevast, een maaltijd worden genuttigd. Na de jichoed יחוד gaat eerst Dotar naar binnen voor het feliciteren en overhandigen van hun donatie gevolgd door parnasiem (alleen van toepassing bij leden van Dotar en/of de PIG).

5. Wanneer wordt er niet gevast

- Op Rosh Chodes.
- In de hele maand Nissan.
- Isroe gach (uitgaand feest).
- Op Toe biswat.
- Op Chanoeka.

6. Saba morgen na de choepa חופה

Op saba morgen na de חופה wordt de bruidegom חתן opgeroepen met "hehatan hagebier" הגביר החתן.